

SOTKAMON KUNTA

Vuokatin osayleiskaava 2035

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

13.4.2016, tarkistettu 1.6.2016

13.4.2016

Vuokatin osayleiskaava 2035

1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitus

Maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukaan tulee kaavoitustyöhön sisällyttää kaavan laajuuteen ja sisältöön nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

Osallisilla on ennen kaavaehdotuksen asettamista julkisesti nähtäville mahdollisuus esittää Elinkeino, liikenne ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) neuvottelun käynnistämistä osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) riittävydestä (MRL 64 §)

2 Suunnittelualue

Vuokatin yleiskaava-alue käsittää Vuokatin alueen ulottuen Sotkamon keskustaajaman länsipuolelle Hirvenniemelle saakka. Yleiskaavoitettavan alueen pinta-ala on noin 2700 hehtaaria.

Kuva 1 Suunnittelualueen alustava raja on osoitettu sinisellä katkoviivalla.

3 Suunnittelutehtävä ja tavoitteet

Vuokatti on kansainvälinen ympärivuotinen matkailukeskus, jonne sijoittuu myös muuta elinkeinotoimintaa, palveluita ja vakituista asutusta. Vuokatin yleiskaavoituksen tavoitteena on varmistaa Vuokatin matkailualueen kehittyminen entistäkin vetovoimaisemmaksi aluekokonaisuudeksi matkailijoille, yrittäjille ja vakituksille asukkaille Sotkamo-Vuokatti - Masterplanissa määritettyjen tavoitteiden mukaisesti, joita ovat Kaarreniemen-Pisterinniemen maankäytön kehittäminen, Länsirinteen alueen laajentaminen, Vuokatin ydinkeskusta laajentaminen ja palveluiden monipuolistaminen sekä yhtenäisen ns. keskuspuiston ulkoilu- ja virkistyskäytön turvaaminen. Lisäksi kaavalla selvitetään kaupan suuryksikön sijoittumista alueelle sekä Tervon ja Riivarin peltöjen maankäytön tehostamista. Suunnittelualueelle laaditaan oikeusvaikutteinen Vuokatin yleiskaava.

13.4.2016

4 Suunnittelun lähtökohdat

4.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 30.11.2000 ja niiden tarkistamisesta 13.11.2008. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on:

- *varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa,*
- *auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys,*
- *toimia kaavoituksen ennakko-ohjauksen välineenä valtakunnallisesti merkittävässä alueidenkäytön kysymyksissä ja edistää ennakko-ohjauksen johdonmukaisuutta ja yhtenäisyyttä,*
- *edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa sekä*
- *luoda alueidenkäyttöllisiä edellytyksiä valtakunnallisten hankkeiden toteuttamiselle.*

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

- *toimiva aluerakenne*
- *eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu*
- *kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat*
- *toimivat yhteysverkot ja energiahuolto*
- *luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet.*

4.2 Maakuntakaava

Kainuussa on kolme voimassa olevaa maakuntakaavaa: Kainuun maakuntakaava 2020, joka hyväksyttiin Kainuun maakuntavaltuustossa 7.5.2007 ja vahvistettiin valtioneuvostossa 29.4.2009 sekä Kainuun 1. vaihemaakuntakaava, joka hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 19.3.2012 ja vahvistettiin ympäristöministeriössä 19.7.2013. Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava on hyväksytty Kainuun maakuntavaltuustossa 1.12.2014. Ympäristöministeriö vahvisti kaupan vaihemaakuntakaavan 7.3.2016. Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavassa määritellään maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen (319/2011) myötä merkitykseltään seudullisten kaupan suuryksiköiden sijainti, niiden alaraja ja enimmäismitoitus.

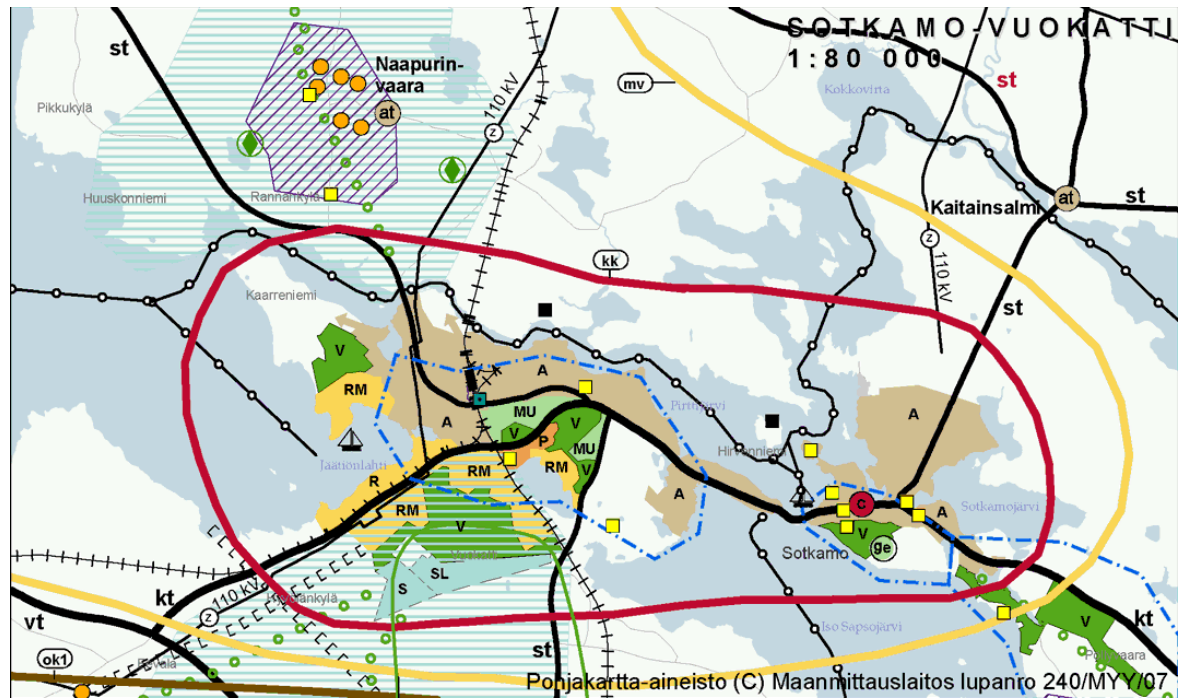
Kainuun alueella on lisäksi vireillä Kainuun tuulivoimamaakuntakaava ja Kainuun kokonaismaakuntakaavan tarkistaminen.

Kainuun maakuntavaltuusto hyväksyi Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 30.11.2015. Kainuun maakuntavaltuusto käynnisti Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan laatimisen 25.3.2013 tehdyllä päätöksellä. Kaavassa osoitetaan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti tuulivoiman hyödyntämiseen parhaiten soveltuvat alueet Kainuussa. Kaava on vahvistettavana ympäristöministeriössä.

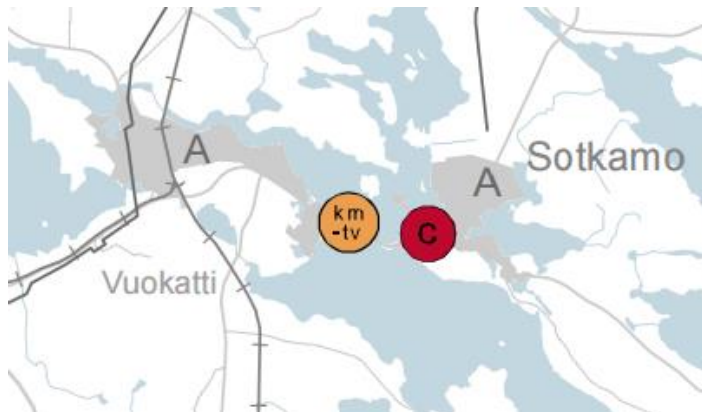
Kainuun kokonaismaakuntakaavan tarkistaminen käynnistyi maakuntavaltuuston päätöksellä 1.6.2015. Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen osallistumis- ja arviointisuunnitelman luonnos on ollut nähtävillä 3.2.–4.3.2016 välisen ajan.

Maakuntakaavoista suunnittelualueelle sijoittuvia merkintöjä ja määräyksiä on Kainuun maakuntakaava 2020:ssä (kuva 2) ja Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavassa (kuva 3).

13.4.2016

Kuva 2 Ote Kainuun maakuntakaava 2020:stä suunnittelualueen kohdalta. (Kainuun liitto 2016)

Kuva 3 Ote Kainuun liiton kaupan vaihemaakuntakaavasta suunnittelualueen kohdalta. (Kainuun liitto 2016)

4.3 Yleiskaavat

Suunnittelualueella sijaitsee seuraavat yleiskaavat:

- Vuokatin yleiskaava 26.5.2003
- Emäntäkoulun yleiskaava, yleiskaavan muutos (emäntäkoulu) 28.2.2011
- Vuokatin yleiskaava, yleiskaavan muutos (Härkökivi / Ruunalampi) 25.9.2007
- Haapalanlahden, Hirvenniemen, Leivonkylän ja Rauramon yleiskaava 13.12.2004

13.4.2016

Kuva 4 Ote suunnittelualueen kohdalta Sotkamon kunnan yleiskaavan yhdistelmäkartasta.

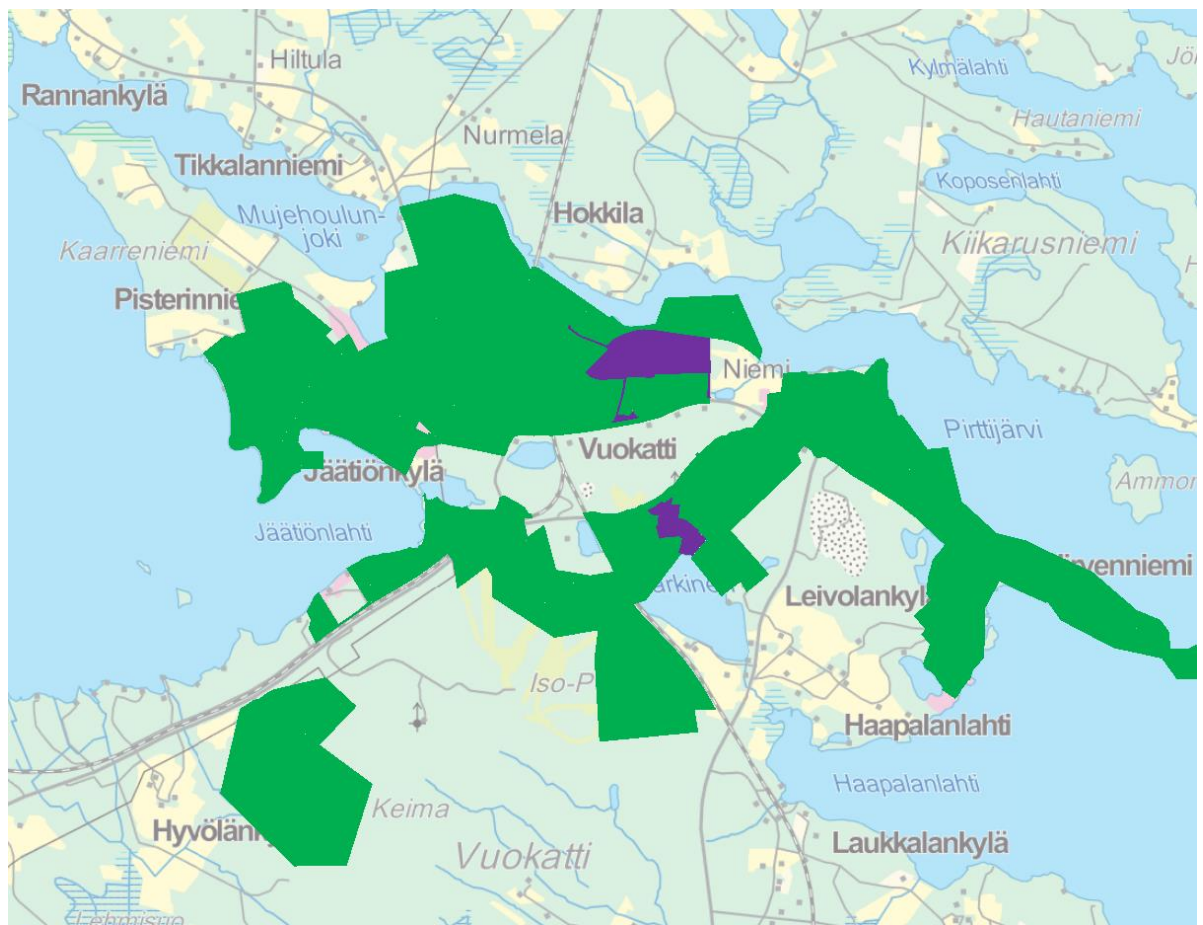
4.4 Asemakaavat

Suunnittelualueella on lukuisia eri aikoina hyväksytyjä asemakaavoja. Vanhimmat asemakaavat ovat vuodelta 1967 ja uusimmat vuodelta 2014. Asemakaavoitetun alueen osuus suunnittelualueesta on noin 1000 hehtaaria.

4.5 Masterplan

Suunnittelualueelle on laadittu Sotkamo-Vuokatti Masterplan 2030 yleiskaavatavoitteiden määrittämiseksi. Masterplan -hanke käynnistyi vuoden 2015 alussa ja kunnanvaltuusto hyväksyi Sotkamo-Vuokatti Masterplan 2030 kokouksessaan 15.12.2015.

13.4.2016

Kuva 4 Vuokatin alueen asemakaavoitetut alueet. Vihreällä on osoitettu voimassa olevat asemakaavat ja violetilla valmistelussa olevat asemakaavat. (Lähde: Ympäristökarttapalvelu Karpalo, SYKE, ELY-keskukset 2016)

5 Laadittavat selvitykset

Alueelta olemassa olevat selvitykset koskevat pääsääntöisesti aiempaa maakunta-, ja yleiskaavoitusta sekä laadittuja asemakaavoja.

Aiemmin on laadittu tai on laadinnassa seuraavat selvitykset:

- Liikennejärjestelmäsuunnitelma, laadinnassa
- Kajaani-Sotkamo rakennemalli (valmistuu 2017)
- KASELI Kajaanin seudun liikennejärjestelmä suunnitelma (2013)
- KAKEPOLI Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan liikennestrategia
- Kainuun joukkoliikenteen palvelutaso- ja liikennesuunnitelma
- Pohjavesialueen rakenneselvitys (2014)
- Pohjavesien suojelusuunnitelma, Sweco ympäristö Oy, 2016
- Kainuun kaupan palveluverkkoselvitys, FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, 2013
- Sotkamo-Kainuun etelä, Sotkamon kulttuuriympäristöohjelma, Kainuun ympäristökeskus, 2008
- Maakuntakaavoituksen yhteydessä laaditut selvitykset
 - Kainuun matkailun rakennemalli
 - Kainuun matkailun maankäyttöstrategian esiselvitys

Täydentävistä selvityksistä sovitaan kaavaprosessin aikana ja ne täydennetään alla olevaan listaan kaavaprosessin edetessä.

Kaavatyön aikana laadittavat selvitykset:

13.4.2016

- luontoselvitys
- maisemaselvitys
- muinaismuistoinventointi

6 Arvioitavat vaikutukset

Kaavan laadinnan yhteydessä arvioidaan kaavan keskeiset vaikutukset maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Odotettavissa olevien vaikutusten esiintyminen ja arviointi tapahtuu asiantuntijoiden, viranomaisten, maanomistajien, asukkaiden ja suunnittelijoiden kanssa yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa. Lähtökohtana ovat aiemmat suunnitelmat ja selvitykset, kartat, ilmakuvat ja maastokäynnit. Vaikutusten arvioinnissa verrataan kaavan mukaista tilannetta nykytilanteeseen ja asetettuihin tavoitteisiin.

Maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyt vaikutukset:

- *ympäristövaikutukset,*
- *yhdyskuntataloudelliset,*
- *sosiaaliset,*
- *kulttuuriset ja*
- *muut vaikutukset*

Selvitykset tehdään koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia.

Arvioinnin perusteella voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

- *ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön;*
- *maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;*
- *kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;*
- *alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;*
- *kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön*

Jos vaikutukset ulottuvat toisen kunnan alueelle, tulee kaavan vaikutuksia selvitettyä olla tarpeellisessa määrin yhteydessä tähän kuntaan.

Vaikutusten selvittäminen perustuu alueelta tehtyihin selvityksiin, olemassa olevaan perustietoon, maastokäynteihin, osallisilta ja viranomaisilta saataviin lähtötietoihin ja palautteeseen, sekä laadittavien suunnitelmien ympäristöä muuttavien ominaisuuksien analysointiin.

Keskeisimpiä arvioitavia tämän yleiskaavan vaikutuksia tulevat olemaan:

- *loma-asutuksen ja matkailun vaikutus elinkeinoihin, yhdyskuntarakenteeseen ja liikenteen lisääntymiseen,*
- *osoitetun kokonaisrantarakentamisen määrän vaikutus luontoarvoihin, maisemaan, kulttuuriympäristöön sekä vesistöön.*

7 Suunnitteluvaiheet, aikataulu ja tiedottaminen

Kaavoituksen aloitusvaihe ja vireilletulo (Maaliskuu-Joulukuu 2016)

- Yleiskaavan vireilletulon kuulutus _____._____.2016, josta ilmoitetaan Sotkamolehdessä sekä Sotkamon kunnan ilmoitustaululla ja kotisivuilla.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on nähtävillä koko kaavaprosessin ajan ehdotukseen asti Sotkamon kunnan talolla sekä kunnan kotisivuilla. OAS:a täydennetään kaavaprosessin aikana.
- Osallisilla ja muilla kuntalaisilla on mahdollisuus jättää osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta mielipiteensä.

13.4.2016

- Aloituvaiheessa järjestetään yleisötilaisuus ja kaavoittaja on osallisten ja kaava-hankkeesta kiinnostuneiden tavattavissa.
- Yleiskaavahankkeesta järjestetään vireilletulovaiheen MRL 66 §:n ja MRA 26 §:n mukainen viranomaisneuvottelu Kainuun ELY -keskuksessa. Viranomaisneuvotte-luun kutsutaan: Kainuun ELY-keskus, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Liikennevi-rasto, Sotkamon kunta, Kainuun liitto ja Kainuun museo.

Osayleiskaavan luonnosvaihe (Syyskuu 2016 – Huhtikuu 2017)

- Kaavaluonnoksen käsittely ympäristö- ja teknisessä lautakunnassa ja nähtäville asettamisen kuulutus, josta ilmoitetaan Sotkamo-lehdessä sekä Sotkamon kunnan ilmoitustaululla ja kotisivuilla.
- Kaavaluonnos nähtävillä 30 päivän ajan ____ - _____.201x Sotkamon kunnanta-lolla sekä kunnan kotisivuilla.
- Nähtävilläolon aikana järjestetään yleisötilaisuus ja kaavoittaja on osallisten ja kaavahankkeesta kiinnostuneiden tavattavissa.
- Osalliset ja kuntalaiset voivat jättää kaavaluonnoksesta kirjallisen mielipiteen kaa-valuonnoksen nähtävilläoloajan kuluessa.
- Viranomaisilta pyydetään lausunnot kaavaluonnoksesta
- Voidaan järjestää tarvittaessa viranomaisneuvottelu, kun kaavaluonnos on ollut julkisesti nähtävillä ja sitä koskevat muistutukset ja lausunnot on saatu.

Osayleiskaavan ehdotusvaihe (toukokuu – marraskuu 2017)

- Kaavaehdotuksen käsittely ympäristö- ja teknisessä lautakunnassa ja nähtäville asettamisen kuulutus, josta ilmoitetaan Sotkamo-lehdessä sekä Sotkamon kunnan ilmoitustaululla ja kotisivuilla.
- Kaavaehdotus on nähtävillä 30 päivän ajan ____ - _____.201x Sotkamon kunnan-talolla sekä kunnan kotisivuilla. Vieraspaiikkakuntalaisia maanomistajia tiedotetaan kaavan nähtäville asettamisesta kirjeitse.
- Osalliset ja kuntalaiset voivat jättää kaavaehdotuksesta kirjallisen muistutuksen ympäristö- ja teknisessä lautakunnalle kaavaehdotuksen nähtävilläoloajan kules-sa.
- Viranomaisilta pyydetään lausunnot kaavaehdotuksesta.
- Järjestään tarvittaessa viranomaisneuvottelu kaavaehdotuksen nähtävilläolon jäl-keen.

Osayleiskaavan hyväksymisvaihe (Joulukuu 2017)

- Kaavaehdotuksesta annettuihin muistutuksiin ja lausuntoihin annetaan perustellut vastineet.
- Ympäristö- ja teknisessä lautakunnassa käsittelee lausunnot ja muistutukset sekä esittää kaavan hyväksymistä kunnanhallitukselle.
- Kunnanhallitus esittää kaavan hyväksymistä kunnanvaltuustolle.
- Mikäli kunnanvaltuusto hyväksyy kaavan, sen hyväksymispäätöksestä kuulute-taan. Kuuluttamisesta ilmoitetaan Sotkamon kunnan ilmoitustaululla ja kotisivuilla.
- Muutosta hyväksymispäätökseen voidaan hakea valittamalla Pohjois-Suomen hal-linto-oikeuteen, jonka ratkaisusta on mahdollista valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.
- Hyväksymisaineisto tarvittavine liitteineen lähetetään tiedoksi Kainuun ELY -keskukseseen. Voimaantullut kaava-aineisto toimitetaan Kainuun liittoon, Maanmit-tauslaitokselle sekä kunnan rakennustarkastajalle. Kainuun ELY -keskukselle ilmoi-tetaan kaavan voimaantulosta.

13.4.2016

Kaavan voimaantulo (Alkuvuosi 2018-)

- Valitusajan umpeuduttua tarkistetaan onko kaavan hyväksymispäätöksestä valitettu ja voidaanko voimaantulo kuuluttaa.
- Kaavan voimaantulo kuulutetaan Sotkamo-lehdessä, Sotkamon kunnan ilmoitus- taululla ja kotisivuilla, mikäli valituksia ei ole jätetty.

Aikataulu on tavoitteellinen ja se tarkentuu prosessin edetessä.

8 Osalliset

Osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

Osalliset:

- maa- ja vesialueiden omistajat
- alueen ja kaavan vaikutusalueen asukkaat, yritykset ja elinkeinonharjoittajat
- paikalliset ja seudulliset yhdistykset
- Sotkamon yrittäjät
- Fortum Oyj

Viranomaiset:

- Sotkamon kunnan ao. hallintokunnat
- Kainuun ELY-keskus
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- Kainuun liitto
- Museovirasto
- Kainuun museo
- Liikennevirasto
- Aluepelastuslaitos
- Suomen Metsäkeskus

Osallisten listaa voidaan täydentää tarvittaessa.

9 Yhteystiedot**Sotkamon kunta**

Juha Kaaresvirta, kaavoittaja
Markkinantie 1, 88600 Sotkamo
Puh. 044 750 2144
juha.kaaresvirta@sotkamo.fi

Kaavan laatijana toimii:

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy

Microkatu 1, PL 1199, 70211 Kuopio

Timo Leskinen
projektipäällikkö, DI
Puh. 040 508 9680
timo.leskinen@fcg.fi